

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Papež in Slovani.

Dunajski „Vaterland“ je zadnji petek prinesel zopet eno papeževo encikliko do škofa Sembratoviča in drugih rusinskih škofov. Papež se tu bridko pritožuje, da je stanje Helmske biskupije „žalostno“, ker tam nek psevd-administrator vse cerkveno z nogami tepta in liturgijo meša. Papež opominja rusinske škofove, naj ono liturgijo varujejo, katero je rimski sedež, „najmodrejši čuvaj resnice“ potrdil, in naj fajmoštrinom in duhovcem z žuganjem najostrejših kazni to ukažejo, da ne bo sv. unija v nevarnosti. V dolgem svojem pismu je papež na one rusinske duhovce o katerih meni, da v liturgiji preveč reforme delajo, jako razkačen in srdit, ker imenuje jih „najbolj zavržene ljudi“ (perditissimi homines) itd. govori v tonu, v katerem ustanovitelj krščanske vere govoriti nij imel navade.

Rusini so v tem srečnejši od nas drugih kat. Slovanov, da imajo svoj narodni jezik pri cerkvenih opravilih, in ne ljudstvu nerazumljivega latinskega kakor mi. V tem so popolnem na onem stališču kakor pravoslavci, ogromna večina Slovanov: namreč Rusi, Srbi in Bolgari. In kakor so brez dvombe pravoslavni Slovanje v slovansko-narodnem obziru veliko bolj trdni, stalni in značajni nego večina katolikov (glej posebno Poljake, neke hrvatske „šoke“ in toliko množico naših nemškutarjev-odpadnikov), tako so tudi Rusini kljub najhujšemu pritiskanju svojo narodnost mogli čistejšo obvarovati, ker so imeli slovansko cerkveno liturgijo kakor pravoslavci. Tako so tudi rusinski duhovniki

v tem oziru zares izgled drugim, da so dobri rodoljubi, to je najprej narodnjaki, udje svojega roda, potem stoprv udje svojega stanu. To smo videli, kako je 13 rusinskih duhovnikov glasovalo v zadnjem državem zboru po svojem prepričanju za konfesionalne postavbe, a ne po ukazu škofa Sembratoviča in Rima.

Zadnja leta so Rusini vedno bolj k narodni zavednosti prišli, in kolikor bolj so se kot Slovane čutili, s toliko večjo ljubeznijo so svojo slovansko cerkveno liturgijo čuvali. Rimu, kateri je uže slovanska apostola Cirila in Metoda samo zato preganjati skušal, ker sta Slovanom v slovanskem jeziku božjo službo uvela, Rimu, kateri je štivil one kruteže, ki so z verskim izgovorom cele rodove Slovanov ob Odri in Labi od 11. do 13. stoletja uničevali ali ekstirpirali, — temu Rimu in posebno jezuitom, kateri imajo žalibog dan denes papeža in njegovo okolico v duševni oblasti, nij po godi in po srci slovanska liturgija, posebno ne, če se skuša kaj razviti in očistiti. Od tod izvira to Rusinom in večini rusinskega nižjega duhovstva sovražno papeževo pismo. — Resnici podobno ali pa še več kot verjetno je, da so Poljaki iz politične mržnje do Rusinov, poslednje v Rimu začrnilni in prosili papeža, naj Rusine po svoje ošteje. Da imajo Poljaki, posebno oni, ki upajo na pogubo Slovanstva z jezuitsko pomočjo nekdanje gujilo poljsko državo od mrtvih obuditi, v nezmotnem Rimu več pristopa in več vere, nego Rusini, to je naravno.

To papeževo pismo nam je le nov dokaz, da ultramontanstvo in Slovanstvo,

rimski klerikalizem in narodnost, nikdar ne gresta vkup, nikdar se ne podpirata, nego sta si ostra protivnika. Le tako dolgo in le tam, kjer ultramontanstvo upa ali misli od narodnega gibanja kaj za sebe in svoje namene doseči, tam se sicer narodnosti oklene in jo skuša z dobrikanjem začasno preslepiti, a stopi precej proti njej, kadar le-ta svoje praktične konsekvencije terja. Od tod izvira, da je Rim smrtni sovražnik italijanske narodne in državne edinosti, nemške edinosti, francoske in španske narodne svobode, slovanske liturgije — in da bode ob svojem času siguren protivnik tudi vsake edinosti slovanske. Zato Slovincem in Slovanom nikdar ne bi bilo dobro, če bi v politiki poslušali ultramontance.

In kaj bode vspeh tega papeževega pisma proti Slovanom? Nobenega ne bo, ali bo pa baš čisto protiven od onega, ki ga Rim pričakuje. Rusini bodo razdraženi in se bodo k ruskemu pravoslavju nagnili. Taka je z vsemi novjšimi rimskimi vspehi. Na primer: papeževa nezmotnost! Jezuitje so svetovali, naj se vernikom naloži dogmo verovati, da se papež zmotiti ne more; zviti možje so imeli samo ta politični uzrok, da bode po njih računu potem papež v svetovni politiki veliko večjo oblast in moč imel. Kako so se spekli! Ne samo, da ves misleči svet o nezmotnosti neče mnogo čuti, tudi namestu nove politične moči papeževe, je ta od najmenj omikanih škofov sklenena dogma rodila le zmešnjavo in žalostno razburjenje v Švajci, Nemčiji, Avstriji, južni Ameriki itd. Dalje: kako je nezmotni Rim pogubljaj naše konfesionalne postavbe. Kdo se je zmenil

Listek.

Celjski grof Herman II.

Zgodovinski životopisni načrt. *)

Nij bilo vsaki izmed plemenitaških rodbin notranje Avstrije odkazano, preko deželne meje ven veljavo in ime pridobiti, v tek velicih rečij samodelavno poseči. Med odlikovane ljubljence osodine spada v tem oziru rodovina celjskih grofov.

Uže kot baroni „freie“ v Seneku so bili bogati, imeli velika posestva na slovenskem Štajerji, v savinski dolini in v sosedščini, isto tako so se z življenjskimi razmerami in s sorodstvom odlikovati umeli. Z veliko Heunburgsko dedščino pak so dobili prevladno stanje, bogatejše pripomočke za velike namene. Njih ime se naveže na glavni kraj podedovanih posestev, na staro rimsko mesto Celje, preko katero so pač viharji

zlih časov poruševajoče koračili in le malostne ostanke nekdanje veličine pustili.

Celje srednjega veka, kakor je Sonekarjev pripalo, postalo je bilo odprt neobzidan kraj, pol razvalina, pol prebivališče pohleven trg, kateri je stoprv pod zadnjimi celjskimi grofi zadobil z obzidjem mestni videz.

Ime „grofje celjski“ nosi potem zapored do naglega izumretja te slavne rodbine 10 Sonekarjev, katerih zgodovina napolnjuje nekaj več nego eno stoletje. Glavni nositelji celjskega imena, staro-grofje celjski, šest jih, namreč Fridrik I., Ulrih I., Herman I., Herman II., Fridrik II., in Ulrih II., zadnji svojega moškega roda — so si skoro povsem enaki po svojem hotenju in delovanju, kažejo poseben rodovinski karakter. Običajno so podvzetne, čestihlepne nature, zviti računarji na korist svojega dobička, vedno o pridobivanju misleči, tako da bi se skoro mogli lakomnosti dolžiti, ljudje ki jih vodi le razum, ki so močne volje, velike, ognjene strasti zmožni, katera pač jasno le

pri zadnjih treh zastopnikih v oči pade. Sicer pa je tukaj omejeno, pristransko pisanje zgodovine mnogo črno na črno malala in namesto značajskih slik ustvarila spake.

V tej rodbini je nekaj posebnega, znamenovanega, nekaj tipičnega, uprav kakor je to zanimivo najdenje prof. Heschla v našem času tudi v fizičnem oziru na mrtvaških črepinjah celjskih grofov dokazalo. Pri večini njih smemo sklepati, da so bili visoke, močne, suhotne postavbe, kakor je to sodremensko znano od zadnjih Celjanov in je primerno viteški pohlepnosti po dejanjih ter osobni veljavnosti, katero so skoro vsi imeli. Tudi v tem se more torej misliti na poseben rodovinski tipus.

Ali še ene važne temeljne lastnosti celjske rodovine, prave čednosti, naj opomenimo, v kateri imamo iskati poleg srečnih osodnih dogodkov, skrivnosti hitrega in gotovega prospeha celjskih grofov; to je živo zanimanje za red v gospodarstvu in poslovanjskem življenju, ekonomični talent in

*) Po razpravi dr. Fr. Kronesa v „Mittheilungen des historischen Vereins für Steiermark“ od leta 1873.

za to? Nihče prav, in potrjene so, za vse veljavne postave so postale, in Rim sam mora molčati in molči. Tako bode najbrž tudi s tem pismom na Rusine.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. maja.

Jugoslovansko vprašanje, katero je magjarski strah sprožilo, je še vedno stojič tema vsemu novinarstvu. Večina nemških listov pravi, da je vsa „zarota“ denes bedasta domišljija, — kar je za zdaj res, a priti utegne čas, ko ne bode. „Veliki dogodki svoje sence naprej mečejo.“ Hrvatski „Obzor“ v drugem članku govori o „Reforminem“ izreku, da Hrvatje nameravajo tudi nas Slovence anektirati tako-le:

„I Sloveniju odkriva „Reforma“ kao nekakvu tajnu osnovu narodne stranke, a mi smo već u ovom listu pripovedali, kada, pod kojimi uvjeti, u čijem interesu i s kojim uspjehom govorila je narodna stranka za spojenje slovenskih krajeva s Hrvatskom. Mogu nadoći okolnosti, gdje bi Ugarska blagosivala, da se je ova osnova izvesti dala, koju poštovana „Reforma“ kano griešnu opačinu tobož odkriva, po informaciji ljudi, koji u politici nevide dalje od nosa. Pa da ovo sve postane istina, da bude u jednom tielu Hrvatska s krajinom, Dalmacija i slovenski krajevi, koji bi ih interes zanosio u Cislajtaniju, kakva bi ih ludost vukla u ždrielo političkim faktorom Borusije, zar nebi u savezu s Ugarskom tražili osigurati svoje bivstvo i velike interese istoka? — Al naravno, ako se iz Ugarske bude svaki napredak Hrvatske, svako izvršenje njezina prava proglašivalo opačinom, koju treba izvrši na pogrđno zvono, onda se mora napokon dospjeti do pitanja: ima li savez s Ugarskom osbiljan interes za Hrvatsku?“

Ogerski državni zbor se posvetuje o novi postavi za advokate. — Minister-predsednik je srbski deputaciji, ki je prosila za železnico Kikinda-Pančevo naravnost odbil.

Vnanje države.

Ruski državni kancler knez Gorčakov je iz Baden-Badena povabil evropske vlade na kongres, ki bode 15. julija v Bruselju, in ki bode imel dogovore o vprašanih vojnega mednarodnega prava, posebno o ravnanih z vojnimi ujetniki. Vsaka država naj bi poslala enega vojaškega in enega diplomatičnega pooblaščenca.

praktična spretnost rečene rodovine. Celjani niso bili samo ljubljenci osode, oni so tudi razumeli njene bogate darove modro obdržavati in množiti, prihodnje dobičke ob pravem času v vid dobiti. Moč denarja in kredita jim je bila znana in za to so denar skupaj držali, kredit pak vzdržavali.

Praktični dobiček navdihuje njihove dedne pogodbe in ženitne zveze z drugimi mogočnimi in bogatimi rodovinami; — da celo s kronanimi pokoljenji, s slavnimi dinastijami, so bili svaki.

Pri tem neumornem teženju za dobičkom in vnanjo veljavo nahaja se malo prostora za nežna čutila in za mirno, čisto uživanje pridobljenega. Celjani so, vsaj zadnji in največji te rodovine, hlastno delaven, trd rod in baš najdražji biser, familijska sreča, bil jim je tuj. Pomanjkanje te sreče se vleče kakor kaka kletev skozi zgodovino zadnjih treh celjskih grofov; tragična osoda pusti najmogočnejšega in najslavnejšega iz med njih, brez otrok in — na višku vspehov njegovega življenja ga doleti politični umor in sijajna hiša se zapre. (Dalje prihodnjič.)

Francoski list „Soleil“ piše o zadnji novici, da hoče cesar Viljem kakega hohenzollernskega princa na španjski prestol spraviti, da bodo, ako se to uresniči, Francozi nestrastni gledalci te eventualitete, katero bi marsikdo lahko imel za provokacijo.

Madridski korespondent „Journala des Débats“ potrjuje vest o kandidaturi hohenzollernskega princa na španjski prestol; takoisto i „Univers“ potrjuje ta fakt in pravi, da je don Karlos general Elio poslal v Paris, da francoski kabinet o tem podučí. — Vlada narodni zbornici nij naredila njenih objavljenj, nego si je pridržala, odgovoriti na eventualne interpelacije.

O militerični situaciji v severni **Španjski** se iz Santandra telegrafira 24. t. m., da delajo Karlisti z dvajsetimi bataljoni in različnimi streljivi okoli gore Jorra utrjenje.

Papeževo zdravje je dobro; toda kardinala Falcinellija je mrtvud zadel, da bo težko še kdaj s postelje vstal.

Italijanska zbornica se posvetuje o budgetu.

Čuje se, da **pruska** vlada odtegne več oficijoznim časnikom dotacijo, ker ima veliko takoiimenovanih liberalnih časnikov na razpolaganje, ki se za politiko in za ravnanje vlade tudi brez odškodovanja potegujejo.

Dopisi.

Iz Vipave 29. maja. [Izv. dop.]

Uže sem bil sklenil na čenčasti dopis iz Vipave v predzadnjih „Novicah“ molčati; ali ko sem za dopisnika iz gotovega vira izvedel, da je namrečta — „vipavski farovski mežnar z Gorenjskega“, moram mu odgovoriti, da se ne bode bahal, da bi mi bil sapo zaprl. G. P.! Vi titulirate „Narodovega“ dopisnika „slaboznanega“. Zagotoviti vas moram, da je v celej Vipavi bolj znan kot vi, in dosedaj še za čisto nič slabega — razun če ima ta greh da je liberalen. — Gotovo opravlja natančneje dolžnosti svojega stanu nego vi, kajti ne bi ga pred nobenem inspektorjom „mrščalca“ tresla, da bi tako nagloma obolel, ko bi mu kdo prišel inspicirat njegovo delo — kakor ste vi G. P. prav v kratkem če se spominjate. —

Pozivljate me povedati, kdo je agitiral za voščilna pisma g. Grabrijanu za godov dan. V kratkem: „Sv. duh“. Kaj — ne! Moj prijatelj iz Ljubljane me je tedaj slabo podučil.

V omenjenem dopisu trdite, da se zadnja beseda čitalnična nij zarad naglice (?) posebno dobro izvršila. Polževe? Nij dosta cel post se pripravljati za take malosti? Sebe udarite na prsi.

Dosta za zdaj, svetujem vam le še mesto izgubljati čas za kovanje dopisov v „Novice“ rajši sebe in mladino bolje učiti.

Iz Vratislave 26. maja. [Izvirni dopis.] V slovenski domovini naši sprejemate od mene večkrat kakov dopis ali novico. Blagovolite pa tudi besede vašega dopisnika iz tujine ponatisniti, morebiti bodo mikale koga izmed č. čitateljev; vsaj iz Vratislave (Breslau) baš ne dobivate dopisov. — Slovenski učitelj se pri nemškem učiteljskem zboru tukaj prav dobro počuti. Občinstvo ne vidi v njem slovenskega učitelja. O Slovincih je sploh tukajšnjim navadnim ljudem še prav malo znano, marveč sodijo nekateri po njegovi noši (oblekel je po naključbi surko), da je ultra-Čeh, drugi pa, da je magjarske krvi. — Ne bom opisoval pota do Beča, tudi ne tega, kako človek dolgo noč po vagonih prespi, kako se pri daljni

vožnji utruji itd. Iz Beča smo se peljali po severni železnici, ki pelje največ skozi lepo moravsko ravnino mnogo časa poleg reke Morave. Na postaji Schönbrun, na šlezski meji izstopiva (peljal sem se z učiteljem R. iz Ptuja) iz te železnice ter se po posebni drugi v Opavo (Troppau) peljeva. To mesto je dovolj čedno, novejša poslopja so kaj oki-čana, zlasti nova gimnazija. Tikoma mesta ima jako prijetna sprehajališča. Mesto ima še nekaj slovanskega značaja, dasiravno le pri delavcih kako češko besedo čuješ. V šolah je učni jezik nemški in le pro forma nekaj češčine. Tako sem čul iz ust nekega učitelja. Za narodno šolo imajo Opovčani novo, lepo poslopje. —

Iz Opave se peljava v Jägerndorf, zadnjo štacijo na Avstrijskem. Tukaj je bilo treba železnico s pruskimi tolarji platiti, s katerimi sva si bila uže v Opavi preskrbela. — V Jägerndorfu so nas pruski uradniki revidirali zarad cola. Od najinih „robač“ (sraje) pa nij bilo treba colnine plačevati; klobase, ki mi jih je moja soproga v torbo naložila, so pa tudi prezrli. — Od Jägerndorfa gre železnica po slovanski zemlji pruske Šlezije. Štacije Baurwitz (Borovice, od mnogih borov, ki tu rasto), Peterwitz (Petrovice), Vojnovice, spominjajo, da tu biva še slovanski rod, katerega pa Prusi sicer jako germanizavajo. Razgovarjal sem se z učitelji in drugimi o tej reči, pa so le z veliko nevoljo odgovarjali; videlo se jim je, da so jim Poljaki neljubi sodržavljeni v nemški državi. Vlada tudi hoče s pomočjo šol v kratkem času vse Poljake ponemčiti. V ta namen se mora po poljskih šolah skoraj izključljivo le v nemščini podučevati, pruska vlada večkrat v čisto poljske kraje, nemške učitelje postavlja. Učitelji, ki so dobri ponemčevalci, dobivajo baje po 30 in več „judeževih“ srebrnjakov. To sem čul iz ust učitelja iz Ratibora.

Po železniških postajah od avstrijske meje do Vratislave sem čul višjekrat poljski golčati, pa le od navadnega ljudstva. Po pruskih štacijah se mi to ne dopada, da je vsemu občinstvu dovoljeno na peronu in celo na šinah znance sprejemati in poslovljevati se od njih; zavoljo tega je strašna gnječa na kolodvorih, a tudi nesreče so pogostoma, da lukamatija marsikoga pograbi. Pri pruskih železniških uradnikih se uže pozna, da „pikelhauba“ tukaj vladuje. Kondukterji (schaffnerji) so strogi in grobi, na postajah ne smeš duri pri vagonih sam niti odpirati niti zapirati. Karto mu moraš dve štaciji uže pred določenim krajem tvojega potovanja izročiti. Od Lj. do Vratislave sva potovala 2½ dni, 60 ur; samo v Opavi sva se bavila eno noč in pol dneva. Toda za denes je dosta. V prihodnjem in gotovo za dalje časa zadnjem dopisu iz Vratislave bodem pisal o tem mestu in na kratko tudi o 21. splošnem nemškem učiteljskem zboru.

Domače stvari.

— (K r a n j s k o dež. vlado) skuša uradna „Laib. Ztg.“ z malo notico v večrajšnjem listu opravičiti od našega in družih listov očitanja, da je iz narodnih ozirov več uradnikov, strahovaje jih, prestavila. Ker to oficijelno izjavico bravši uredovanje svojega denašnjega lista baš končujemo, govorimo v prihodnjem listu več o tej reči.

— (Kranjski nemškutarski šolski svet) je 28. t. m. sklenil na predlog renegata Vrečka, da se mora pri nas v Postojni nemščina uže v I. razredu učiti, v III. pa ima biti uže učni jezik! Tako se nam tujstvo in germanizacija s silo rine!! Quousque tandem!

— (Dežman) je v shodu učiteljev ljubljanske okolice predlagal naj se samo nemške učne knjige v ljudski šoli rabijo a odpravijo slovensko-nemške. — Ker pri tem človeku o prepričanji nij govora, kar smo uže večkrat dokazali, — menda se hoče Dežman nemški vladi prikupiti, da postane dež. glavar.

— (Pevsko društvo čitalnice v Kranji) napravi v nedeljo 31. maja zvečer, mali koncert v gostilni pri Jelenu s sledečim programom: 1. Mili kraj, zbor. 2. Želje, bariton-solo z glasovirom. 3. Mojemu rodu, zbor. 4. Solza, četverospjev. 5. Ljubezen, zbor. 6. Ponočni pozdrav, bariton-solo s brenčočim zborom. — Gospod Blumlachner in njegov učenec igrata tudi na citre. —

— (Na Grezupljem) in v Šmarji pod Ljubljano je bil pretečeni teden poštni komisar iz Trsta, kateri je preiskaval, kje naj bo poštna postaja ali v Šmarji, ali še dalje na Lukmanovi samoti. Sklical je zaradi tega vse župane iz šmarske okolice, kateri so baje odločili, da naj ostane pošta na Brvacah, to je na samotnem posestvu Lukmanovem. Čudno. Obžalovati je, da se župani vsaj nijso složno potegnili za to, da se jim postavi pismonos za posamezne vasi.

— (Železna ruda) se vnovič zdaj koplje, kakor se nam poroča, nad Sabočevem blizu Borovnice in se prevaža v Škofjo Loko, kjer rudo tope. Podvzetniki upajo, da bo mnogo dobička.

— (Iz Gorice) se nam piše: Sredo po noči 27. t. m. je zgorela bogato zalozena manufakturna štacuna g. Godine. Škoda se ceni nad 20000 for.; kako je ogenj nastal, se do sedaj še nij izvedelo.

— (Iz Gradca) se nam piše: Prof. Krek predava v tekočem semestru na gradski universiteti: 1. o začetku dramatične poezije pri Slovanih, 2. o glagolovi flexiji, 3. kritično-filologične vaje. V Draždanih se pridno tiska njegova knjiga o zgodovini slovanske literature do l. 1500.

— (Prof. Miklosič) je na črni deski dunajske univerze naznanil, da bode v drugem semestru te-le kolegije bral: a) o slovanskem narodnem pesništvu 2 uri; b) o glasovji 2 uri; c) interpretacije slovanskih kodeksov 1 uro na teden. A ker se ta največji slovanski učenjak in biser dunajske univerzitetete ne čuti prav zdravega je šel iz mesta na kmete in v tekočem semestru ne bode ničesa predaval. V prvem tečaju je bral etymologijo in staroslovensko oblikoslovje po 5 ur na teden. Imel je kakih 12—15 poslušalcev, med njimi 5 Slovencev, kar je gotovo premalo, če pomislimo, koliko Slovencev na Dunaji študira.

— (G. Luka Jaran) nam v svoji brumni „Danici“ ponudbo storé, naj bi šli mi nekam v Eisleben na Nemško, kjer je bil Luter rojen „na misijon“ da bi tam Švabje bolj v cerkev hodili. Lepo se zahvalujemo g. Luki za to čestilno ponudbo, a obžalovaje naznanjamo, da ostanemo rajši med rojaki v mili slovenski domovini, uže zavoljo

tega, ker smo protivniki vseh misijonov osobito kar se je g. Jaranov „misijon“ v Afriki ali kje tako slabo obnesel.

Razne vesti.

* (Umor.) Kakor „Primorac“ poroča, so kmetje iz Črnega luga gozdarju Turn-Taksisove graščine glavo odbili, kar se je tudi kazenski sodnji v Reki obznanilo.

* (Umor.) Sin nekega mlinarja v pilzenskem okraju na Češkem je umoril svojega očeta, ker mu je ta samo en goldinar dal za v krčmo, namesto pet. Ker je morilec stoprv 19 let star, ga nijso mogli obsoditi k smrti.

* (Strašen sneg) je bil to spomlad v Perziji. Cele vasi je zametal, hiše polomil in veliko družin je pod njim žalosten konec storilo. V glavnem mestu Teheranu je tudi bilo dolgo časa vse zameteno, in ljudje so morali v šotorih stanovati, celo tisti šah, ki je svoje dni po Dunaji svoje nečednosti nganjaj.

Gospodu K. Klunu, kot glavnemu uredniku „Slovenčevemu.“

Zljubilo se je Vam v šte. 62. svojega lista pod napisom „Taki so“ praviti, da sem jaz uže „prusak“ in da podpiram „nemčurška društva“, ker ste me brali med najnovejšimi podpornimi udi ljubljanske požarne straže. Prosim Vas, gospod kaplan, vprašajte svojega patrona in somišljenika g. dr. Costo, zakaj je on uže dolgo let in še dan denes član ljubljanske nemške kazine. Odgovoril vam bode morda dr. Costa, da on zato „podpira to nemškutarsko društvo“, ker se mu kakor meni utegne zdeti, da političnega protivja nij treba v socijalno življenje ali v socijalna društva prenašati. Po vrhu Vam povem še jaz, da stoprv potem nijsem imel nič proti temu, da me vpišejo med podporne ude požarne straže, ko so mi načelnštvo in odborniki zagotavljali, da ono nema biti in nij niti „nemčurško“ niti sploh politično društvo, kakor smo sodili da je, in kakor je baš vsled narodnega neudeleževanja uže postajalo, — nego imale humanitaren namen; in ker je uže zdaj več Slovencev pri njem, moremo narodnjaki v njem celo večino imeti, kadar nas kolikaj več vstopi.

Ako me imate Vi, gospod, in ljudje Vam podobni, zavoljo tega mojega čisto osobnega koraka za prusaka ali izdajalca, bode mi to proketo vse eno. Vendar Vam ne bi svetoval, da bi mi osobno z oči v oči s tacimi epiteti prišli.

S primernim spoštovanjem
V Ljubljani 30. maja 1874. Jurčič.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

Nobena bolezen ne more izvrstnej Revalescière du Barry zoperstaviti se in odstrani taista brez leka in brez stroškov vse bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, nadohu, kašelj, neprabavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času noščnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekomo zoprstavljala se:

Spričevalo št. 57.942.

Gleinach, 14. julija 1873.

Vašej Revalescière imam razen Bogu v mojih strašnih boleznih v želodci in čutnicah življenje zahvaliti.

Janez Gođec,

provizor fare Gleinach,

pošta Pod goro pri Celovci.

Spričevalo št. 62.914.

Weskau, 14. septembra 1868.

Ker sem dolga leta za kronično bolezen zlate žile, na jetrah in zapor vsakovrstne zdravniške pomoči brez uspeha rabil, sem pribežal v svoji obup-

nosti k Vašej Revalescière. Ne morem se ljubemu Bogu in Vam dovolj zahvaliti za dragi dar narave, kateri je za-me velika dobrota bil.

Franc Steinman.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 298 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerjakih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštih nakaznicah ali povzetjih.

Cement,

najboljši in po ceni, se dobi v c. kr. glavni zalogi tabaka, stari trg št. 15, v Ljubljani. (113—3)

Andrej Gruber,

vinski trgovec v Zabuni, (zadnja pošta Tresovac v Slavoniji)

priporoča štiri izvrstne sorte

slavonskih vin,

bela, rudeča, črna in šilberska, kakor tudi pravo vinsko

žganje in slivovec

po najnižjih cenah. Naročbe naj se ravnaajo ali direktno na zgornjega, ali na gospoda M. Wolfa in sina v Ljubljani, kolodvorska ulica 121, kjer se tudi pokušati dado. (142—2)

Najnovejše

denarno srečkanje.

Vleče se 17. in 18. junija t. l. in se mora v malo

mesech

39.600 dobitkov

odločiti, in sicer (159—3)

ev. 120.000 tolarjev

ali

360.000, 240.000, 120.000, 90.000 60.000, 48.000, 2 à 36.000, 1 à 30.000, 2 à 24.000, 2 à 18.000, 5 à 14.400, 13 à 12.000, 11 à 9600, 12 à 7200, 28 à 6000, 3 à 4800, 56 à 3600, 152 à 2400 državnih mark itd.

K temu ugodnemu srečkanju povabljam, naj se sreča poskusi.

$\frac{1}{2}$ originalna srečka 2 tol., 3 gl. 30 kr. a. v.
 $\frac{1}{2}$ " " " 1 " 1 " 65 " " "
 $\frac{1}{4}$ " " " 15 sreb. gr., 83 " " "

Ako se denar pošlje, izvršujemo vsa naročila na najbolj oddaljene kraje promptno in direktno.

Dobitki se v zlatu ali srebru na vseh krajih izplačajo. Prospekte na ogled gratis. Reference o naši firmi podaje vsak hamburšk trgovec.

Vsaka srečka iz našega debita ima našo firmo:

Gebr. Lilienfeld,
Hamburg, Neuerwall 94,
Bank- und Staatspapieren-Geschäft.

Dunajska borza 30. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . . 69 gld. 10 kr.
 Enotni drž. dolg v srebru . . . 74 " 30 "
 1860 drž. posojilo . . . 106 " — "

Akcije narodne banke . . .	981	"	—
Kreditne akcije . . .	215	"	50
London . . .	111	"	50
Napol. . .	8	"	94
C. k. cekini . . .	—	"	—
Srebro . . .	105	"	70

Tuji.

28. maja.

Evropa: Osterlag, Kertaus iz Trsta. — Kin-triher iz Štajerja. — Stare iz Mengša. — Pierot Carl iz Prage.

Filijala štajerske eskomptne banke v Ljubljani.

Podpisani zavod prevzema

Denarje na obrest

pod sledečimi pogoji:

a) v giro-contu proti vložilnim in cheques-knjžicam, kjer se more vsakateri znesek od 5 gld. višje vložiti ter se do zneska 3000 gld. more vzdigniti, in sicer

s 5 % brez obznanila,
 s 5 1/2 % proti 15dnevnu obznanilu

v vsakaterih zneskih;

s 6 % proti 90dnevnu obznanilu

v vsakaterih zneskih.

b) Proti kasnim pismom (Kassenscheine), glasečimi

se na ime ali na prinesitelja,

s 4 1/2 % brez obznanila,
 s 5 1/2 % proti 30dnevnu obznanilu.

Uloge v giro-contu proti knjžicam in rabljenim kasnim pismom uživajo obresti od 1. julija 1873 dalje.

Filijala štajerske eskomptne banke eskomptira dalje **premenjave tržišča** (Platzwechsel) in **domicile** do 150 dni tekočega časa na Gradec, Dunaj, Trst, Celovec in druga domača tržišča, ako je tam banka ali bankna filijala, — ona preskrbuje komisijonsko nakupovanje in prodajanje vseh vrst vrednostnih papirjev in efektov kakor je kurs proti najbolj ceni proviziji, — prevzema v inkaso menjice in nakaznice za domača in tuja tržišča. (110—6)

Samostojno kreditno društvo tega zavoda daje kredite po statutnih določbah. *)

Filijala štajerske eskomptne banke v Ljubljani.

*) Izpisi iz statut kakor tudi prosilni blanketi se na ustno ali pismeno zahtevanje dajo zastonj v pisarni tega zavoda.

Jurij Čik

vrvar ali zalar,

ki stanuje

na Žabjeku, hišna števil. 83,
 priporočuje sl. občinstvu svojo zalogo naj-
 boljših in trdno izdelanih raznovrstnih

vrvarskih del, vrvi, štrikov itd.
 po najnižji ceni.

Zaloga

mojih izdelkov je pri g. Karlu Ahčimu, trgovcu pri sv. Florijanu v Ljubljani, na katerega naj se pošiljajo vsa ustna in pismena naročila. (120—3)

Janez Hafner,

vrvar ali zalar v Ljubljani,

ima svojo prodajalnico na **starem**
trgu hiš. št. 19—20 in stanuje

v **hrenovih ulicah hiš. št. 316,**
 priporočuje sl. občinstvu svojo zalogo

najboljših in trdno izdelanih razno-
 vrstnih (145—2)

vrvarskih del, vrvi, štrikov itd.

Lekarna Piccoli „k angelju“

v Ljubljani, dunajska cesta št. 79.

Zdravniške droge, kemični in farmacevtični proizvodi na debelo in na drobno.

Naročila zunaj Ljubljane se naglo izvršujejo proti poštnemu povzetju in stroške za imbalžo in ekspedicijo itd. trpe gospodje komitenti.
 Prodajalcem se daje navadna nagrada.

Edina zaloga za Kranjsko sledečih artikeljnov:

Izleček iz Chine in Coke.

Najboljši dozdaž znani želodčni liker. Moj izleček, ki je narejen na podlagi teh dveh predmetov in iz najboljšega blaga, ki mi prihaja od vira, mo deva v stan, da ponudim občinstvu in zdravniški vedi zdravilo, katero se more smatrati za eno najboljših sredstev, da se odpravi slabost življenja, katera se kaže v razdraženosti živcev; da se odžene lenoba, ki zavira reproduktivno zmoglost; da se pospeši cirkulacija, da se olajša prebavljivost, in da se podā različnim organom in členom nova moč in novo življenje.

Cena flaše 80 kr.

Pravo norveško dorševo jetrno olje,

naravnost iz Bergena v Norvegiji naročeno.

Posebno se rabi to bergensko dorševo olje proti revmatičnim bolečinam, protin, pred vsem pa proti škrofelnom, proti sušici, kroničnim izpuščajem na koži in nervoznim bolečinam.

Cena originalne flaše 80 kr. a. v.

Voda lancasterske lilije. (Lancaster's Lily-Water.)

Lilijeva voda je v elegantnem svetu tako rabljen toaletni predmet, da bi bilo vsako hvaljenje odvisno.

Le to je pri tem neobhodno potrebno, da se (70—6)

Šumeči prah, škatlja	— gl. 30 kr.
Trakovi za pok, s pravim angleškim jeklenim peresom za male otroke eden	1 " 20 "
— za dečke, eden	1 " 40 "
— za može, eden	1 " 80 "
— " z okinčano paloto, posebno fini in elegantni	2 " 40 "
Prsni klobočki iz gumielastike, eden	— " 40 "
Kristirne brizgalke, za otroke, ena	1 " 60 "
Rigaterji iz medi, za samoklistiranje, fini in elegantni, eden	6 " — "
Pravo borovniško zganje, flaša	— " 50 "
Repinčevu olje za ohranjenje las, flaša	— " 50 "
Žepne klyso-pumpe, s plehasto omario, za samoklistiranje, ena	3 " — "

opozorijo nežne konsumentovke na to, da si izberejo dobro kvaliteto.

Rabljenje in izkušnja boste pokazale jasno, da je ena najboljših sort lilijeve vode brez dvoma ona; ki je znana pod imenom lancasterska lilijeva voda.

Ta voda dā koži nenadejano belost in meh-kost, jo obvaruje prezgodnih gub, ter naredi, da vidoma zgingeje.

Dalje se rabi, da se preženo pege in mozoli, in da ozdravi naglo poka, katera se naredē zaradi suše ali nekladka. Z eno besedo, ta voda je pravi zaklad za toaleta, zaradi česar jo po pravci vse dame, katerim je za lepoto mari, visoko cenijo in rabijo.

Cena flaše 1 gld.

Izleček iz tamarinde, v praznoti koncentriran.

To zdravilo izredno oživlja in je izvrstno sredstvo proti nakopčenju žolča in gujilobi, ako se v manjših delih jemlje, ako pa se jemlje v večjih, potem pa na lahko naprej goni, pa telo zato ne boli in nema nobenih težav in neprijetnosti, zaradi česa je zdravnik pri vnetji želodca in čev rabijo, kjer se je celo pri lahkih odganjalnih sredstvih bati vznemirjenja. Pri vnetji drobi, pri žolčnih, žlezastih in gujih mrzlicah, in pri krvnih tokih pač za bolnika nij prijetnejše pijače, nego je moj izleček, in ne boljše, ako je treba utolažiti večkrat tako hudo žejo.

Cena flaše 40 kr. a. v.

Nezmotljivo sredstvo proti mrzlici,

gotovo zdravi proti vsaki prenehovalni bolezn.

Uspeh mojega zdravila je pa izkušena istina, in vsak bolnik, ki bo sam na sebi to zdravilo poskusil, se bode vesel prepričal, da je najkrepkejše in najgotovejše sredstvo zoper mrzlico med vsemi dozdaž znanimi. Mrzlica, ki se je s tem ozdravila, se ne povrne, in zdravje vzevetē iz nova, ne da bi se slabi nasledki čutili, ki so pri rabljenji enakih zdravil navadni.

Flaša košta 80 kr. a. v.

Zobje in zobno meso.

Snažnost ust in zob je z lepoto in zdravjem človekovim tesno zvezana.

Zobje ki se ne snažijo vsak dan, razširjajo neprijeten, večkrat zelo hud duh, se večkrat prevlečejo z nelepo, večkrat umazano rečjo, in jih počasi kostno jedenje tako napade, da prouzročujejo najhujše bolečine in se z njimi ne da zvečiti. Kot prvi nasledki tega sta slabo prebavljenje in shušanje.

Od vsega tega obvaruje vsakdanje rabljenje moje **ustne vode** in mojega **zobnega prahu**, kajti ta dva produkta služita osobito za to, da se ojači zobno meso, da se odpravi gobasto zobno meso, da se ohrani zdravni duh sape in naravna barva zob, da se zavarujejo pred kostnim jedenjem, pred zobnim kamenom, ki je zobni glazuri tako nevaren.

Cena flaše ustne vode 60 kr., škatlja zobnega prahu 40 kr. a. v.

Životna esencija, flaša	— gl. 10 kr.
Životni balzam po Sechoferji 1 Fl.	— " 10 "
Mandeljnova moka (namesto žajfje) za olepšanje in ohranjenje kože, 1 paket	— " 10 "
Povsem svetu znane Menotti-pastile, nezmotno sredstvo proti kašlju, škatlja	— " 75 "
Mlečne pumpe, ena	— " 80 "
Materne brizgalke z ravnim nasadom — z vpoženim gumijevim nasadom	2 " 40 "
Oksfordska esencija, ces. kr. izkl. priv. S to imenitno esencijo se v enem trenutku ozdravi najhujša zobna bolečina, flaša	— " 50 "
Pravi Seidlitzevi prah, škatlja	— " 80 "
Pagliano-sirup iz Florence, zdravil-	

stvo za očete, ali domači zdravnik, flaša	1 gl. — kr.
Rajžev prah, ekstrahir, nežnim konsumentovkam priporočen za najboljši kvaliteto, prijeten duh in nizko ceno, 1 škatlja	— " 40 "
— 1 paket	— " 10 "
Sesalne cevke, ena	— " 10 "
— fina ena	— " 20 "
Sesalna flašica, popolnem garnirana, s sesalno cevjo, ena	— " 80 "
Suspensoriji, iz najfin. platna eden elastični, iz svile, posebno fini pa elegantni	— " 80 "
Štejec kapljic s flašonom v etuisu eden	— " 60 "
Uretralne brizgalke, ena	— " 40 "

Da se zavaruje vsako ponarejevanje, prosijo se gospodje komitenti, da se pri nakupovanju obrnejo naravnost na lekarno Piccoli „k angelju“, dunajska cesta št. 79.